

Veress Mária

Részlet a szerző most készülő *Életre, halálra* című kisprózai kötetéből

Özönvíz után

Vajon hogyan lehetséges, hogy nem csak arra vagyunk képesek, hogy felfogjuk a borzadályt, hanem, hogy gondolatban újra meg újra átéljük azt magunk is. Evickélünk a semmiből kerekedett vízözönben, húsunkat üvegcserepek kései szabdalják, nekicsapódunk leomló házfalaknak, sodródó roncsoknak, pozdorjává szaggatott fának, míg tagjainkban a csontok szilánkká roppannak. Megcsonkított, felismerhetetlen emberi hullák, állati tetemek sűrűjében próbálunk partra vergődni, de eltűnt a part, csak romok közt kavargó szennyes örvény van, és az a sok kacat, értéktelen holmi, emberi létünk megannyi tartozéka, ott úszik, száguld a vízben, mindent letarol útjában, mindent elborít. Mély sebekkel teli sajtó, lüktető, vérző testünket vonszoljuk a roncsok és törmelékhegyek közti iszapban. Leszakadt emberi testrészek, megfeketedett, felpuffadt, pokolian büzlő tetemek között próbálunk megelni valakit. Lehetne épp a mi gyerekünk is az a vértelen, ernyedt kis test, a mi barátunk az a minden tagjában összetört emberi alak, takarhatná a mi szeretett társunk meggyötört, kiszendvedett testét az a hevenyészett halotti lepel. A mi rokonunk, ismerősünk is ott lehetett volna azok között, akik pokoli kínokat álltak ki, mielőtt megcsonkított, összekaszabolt, torz hullává változtak, vagy mielőtt tehetetlenül vergődve vízbe fúltak. Minden görcsbe merevedett kéz a mi segítségünket kéri. Embertársaink szenvedése láttán valami egyetemes fájdalmat, és vigasztalhatatlanul mély gyászt érzünk mi, akiket elkerült ez a szörnyőség. Nyelvünk dadog, ölelni vágyó két karunk bénán lóg a halomba rakott halott kisdedek láttán. Megannyi kihunytt csillag. Ekkora veszteségre nincsenek szavak, ekkora bánatra nincs mód a vigaszra. Isten, segíts, hogy túlélésünk büntudatát el tudjuk viselni.

Rekviem

El lehet-e felejteni az épületből kiugró apró emberi testek hátborzongató látványát? Azokét, akik előtt az elevenen megégés elől egyetlen út állt nyitva. És az a semmibe vezetett. Mit érezhettek a füstölgő épület oldalába kapaszkodók? Nyüszítettek-e félelmükben? Felsikított-e bennük a reménytelenség? Átkozódtak-e, szidták-e Istent, hogy megengedte ezt a szörnyőséget? Vagy talán fohászkodtak, mint a Titanic utasai, akiket zsoldárt dalolva rántott magával a süllyedő hajótest? Maradt-e idejük azokra gondolni, akiket már nem fognak viszontlátni? Akiknek egy életen át tartó fájdalmat jelent majd az ő értelmetlen haláluk, és örök gyásznappal lesz szeptember tizenegyediké. A leugrás egy pillanat műve volt. De mi lehetett előtte? Mikor jöttek rá, hogy ebből a pokolból nincs menekvés? Milyen érzés lehetett rádöbenni, hogy számukra már semmilyen esélyt nem tartogat a sors? Hogy lehetett két iszonyat között választani? Miért tűnt rosszabbnak fent maradni, kivárni, míg lángra lobbannak? Mi taszította őket a mélybe? Ki üvöltötte a fülükbe, hogy el innen? Ki ebből a pokolból, bármi áron. Elengedni az egyre forróbb kapaszkodót. Bármi áron. Gyors,

fájdalommentes halálra vágytak. De nem kerülhették el a hosszan tartó zuhanás gyötrelmeit. Voltak, akik kettesével, kéz a kézben vetették le magukat a toronyházból. Egymást bátorították az egyszeri, megismételhetetlen mutatványra, amit az alkalmi közönség felhördülve, lélegzetvisszafojtva, döbenten követett. Aztán, az esésben elzibbadt kezek kicsúsztak egymás markából. Minden szem az égő tornyokra tapadt. Egyenes adásban nézte a tragédiát ország-világ. Az épület üvegfala mentén zuhanók egy ideig még eszméletüknél lehettek. Még láthatták, ahogy a föld felszíne eszeveszett iramban közeledik. Ahogy a fentről mászor oly picinynek tűnő fák, gépkocsik, a porszemnyi emberi alakok egyre kivehetőbb méretűvé nőnek. Tompa puffanással, egyenként értek földet a testek. Szerepük véget ért. Csak mi, e véres szeptemberi délelőtt néma szemtanúi, rándulunk össze a borzalomtól valahányszor eszünkbe villannak a zuhanó testek. Újra meg újra eszünkbe jutnak, mert nem felejthetünk. Kötelességünk az emlékezés.

Rökenes Erzsébet Ikon